

Napsütésben és viharban mellettünk állnak

Elutaztak Szegedről testvérvárosunk, Odessza küldöttei

Szeged testvérvárosának, a hős szovjet Odesszának öttagú küldöttsége Gajdányina Zinaida Vasziljevna vezetésével egy hetet töltött tiszaparti városunkban. A kedves vendégek tegnap, pénteken a déli órákban vettek búcsút Szegedtől és hazafelé indultak. Itthagyták azonban egy nagy nép, a Hős Város: Odessza frázis nélküli, őszinte barátságát.

Az odesszai küldöttség szegedi tartózkodása sok meglepetést, maradandó élményt adott. Az itt töltött napokról mozaikszerűen néhány szerény izelítőt adunk.

Az odesszai küldöttség minden tagját nagy szerénység és közvetlensége jellemezte. Igen könnyű volt velük emberi közelségbe kerülni. Ahogyan a Szegedi Kenderfonógyárban mondták a látogatásuk után:

— Ugy megértettük egymást, mint a jó testvérek, pedig tolmáccsal beszélgettünk.

De maradjunk a szovjet küldöttség és a Szegedi Kenderfonó vezetői, dolgozói közötti találkozásnál. Meghitt, nagyon baráti hangulat volt. A munkatermekben, a gépekkel meg-megálltak a kedves vendégek és beszélgettek — persze, tolmács segítségével — a munkásokkal. Szeged

mellesleg, jó barátság alakult ki a gyár igazgatójával, a több munkásnével együtt. Az odesszaiak ajándékokkal kedveskedtek, s őket is szerényen megajándékozták: kis mintaféléket kaptak a gyár termékeiből.

A kedves vendégek elismeréssel beszéltek az üzem szociális berendezéseiről: az igen korszerű orvosi rendelőről, a gyógyfürdőről. A port azonban bizonyos munkatermekben még mindig nagyon találták. Elmondták a vendégeknek, hogy a tőkés idején olyan volt a port a káptalánban, hogy egy méterre sem lehetett látni. Ma már összehasonlíthatatlanul más a helyzet. Az odesszai vendégek azonban hozzáfűzték:

— Ugy gondoljuk, helyes lenne, ha a műszakiak egyik fontos feladatává adnák az üzemrészek további portalanítását. Mert ez igen fontos. Igazat adtak nekik.

S amikor a búcsúra került a sor, az odesszai küldöttség vezetője, a kedves, fekete hajú asszony is csókkal búcsúzott Pozsonyi Gizellától, Vukelics Iréntől, munkásnőktől, és a gyár igazgatójától is. A csókok jelképeiben a barátságot pecsételték meg.

Az odesszaiak jártak a Paprikafeldolgozó Vállalatnál is, és meglekintették a híres fűszernövény feldolgozását. Megízlelték a szegedi édes-nemest és csipőst, s nevetve mondták:

— Ez igen...

A Szalámi gyárban is nagy szeretettel fogadták Gajdányina Zinaida Vasziljevna-t és az odesszai küldöttség többi tagját. A Szalámi gyárban — épp úgy, mint a Paprikafeldolgozóban és a Kenderfonóban — személyes ba-

rátság alakult ki a vezetőik és a munkások képviselői között.

Az egyik napon, három nappal ezelőtt szakmai értekezlet volt a városi tanácsnál. Az odesszai küldöttség és a tanács osztályvezetői, a kerületi tanácsok elnökei és titkárai a tanács munkáról cserélték ki gondolataikat. Gajdányina Zinaida Vasziljevna, az odesszai városi szovjet elnökhelyettese a szovjetek tevékenységéről, a tanács tagok munkásságáról is beszámolt. Az odesszai szovjet tagjai eleven kapcsolatot tartanak választóikkal és késelem nélkül intézkednek jogos problémáik megoldására. A szegediek lelkére is azt költötték, hogy a tanács tagok mindig segítsék a lakosság jogos kéréseinek elintézését, ha arra lehetőség adódik.

A vendégek arról is beszéltek, hogy náluk is akad egy-két olyan tanács tag, aki a dolgozó javára nem végez kielégítő munkát. Az ilyen tanács tagot visszahívják választóik.

Fehértót is meglekintették az odesszaiak. Tetszett a „vadvizországnak”. S hosszabban beszélgettek a halászatról, madarakról, főképpen a halgazdasági dolgozók életéről. A szovjet emberek természetesen magával a várossal is ismerkedtek, nemcsak az itt élő és dolgozó emberekkel. A város megnyerte tetszésüket, s kicsit a szívükhöz is nőtt. Am, amint az odesszai küldöttség tagjai mondták: „Legjobban az emberek tetszenek, nem felejtjük a szegedi emberekkel való találkozászt.”

A távoli Odessza és Szeged — a két testvérváros között — az igaz barátság szálai még erősebbé szövődtek a kedves vendégek látogatásával. Nagyszerű és felemelő, hogy azt a szovjet várost nevezhetjük Szeged testvérvárosának, amelynek népe a második világháborúban tanusított helytállásáért elismerést kapott. Odessza a Hős Város nevet viseli. A szovjet vendégek búcsúzáskor is kijelentették:

— Az odesszaiak, a szovjet nép napsütésben és viharban a magyar nép mellett áll...

Igaz, önzetlen barátok jártak közöttünk.

Morvai Sándor

Dr. Münnich Ferenc látogatása Pór Bertalan műtermében

Dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese pénteken délben epreskeri műtermében felkereste Pór Bertalan kétszeres Kossuth-díjas festőművészt. Megtekintette a műtermet, Pór Bertalan készülő Dózsa-kompozícióját és elbeszélgetett a mesterrel eddigi munkásságáról és terveiről.

Kisteleken 202 kisiparos dolgozik

Ebben az évben a kisteleki községi tanács v. b. húsz kisiparosnak adott ki iparendélyt és ezzel a községben dolgozó kisiparosok száma — beleértve a zöldség- és gyümölcskereskedőket is — meghaladta a kétszázat. Leginkább a kereskedő, a női villanyseprő szakma iránt érdeklődnek. Természetesen azonban a többi olyan iparág is kellően képviselve van, amely szükséges a

Mindenki le akarja-e zárni az októberi ügyeket?

Egy éve október derekán az ellenség még lappangva bújkált köztünk. 23-án azonban, életünk akkor zavaros tavában felbugygyant a szenny, lehullottak az álarok, s kitűnt kik voltak albaratok, kik voltak igaz harcosai ügyünknek. A zürzavarban lehullott álarok mögül ránkvsorodott az igazi arc, s messzire hallatszott az ellenforradalom farkasüvöltése. Ismeretes, hogy azóta elvászott ellenségeink foga a nagy harapástól. Most ismét nincs látható fegyvertű, de bekötött szemű, bedugott fülű emberek kell lennie, akinek elkerülni a figyelmét a törkösörülés. Ha békés köpönyeg takarja is ellenségeinket, ha szelídség mutatva sétálnak is életünk parkjában, tudnunk kell, hogy a nyugalmas, szépülő park bozótja mögül ragadozó szemekkel csak az alkalomra lesnek. Az ENSZ hírdet ötös bizottságának jelentésére és a körülötte csapott nagy lármára néhányan kezdték is már elődugni fejüket a bozót mögül.

Biztosan lesznek olyanok, akik azt mondják minderre: mit okosodik az újságíró, hisz az országos párttervezlet is olyan álláspontot fogadott el, hogy pontot kell tenni az októberi ügyekre! Pontot kell tennünk? Ez igaz. De »az ügyek« a helyszínen estek meg és esnek meg ezután is. Ebből az következik, hogy pontot tenni csak a helyszínen lehet, és nem is akárhogyan. Ugy, hogy aki vétkes, bűnéhez mérten bünhődjék és ez egyáltalán nem ellentétes az országos értekezlet határozatával. Az emberi igazságérzet ellen vétünk, ha az ellenfor-

A marxizmus-leninizmus esti egyetem hallgatóinak figyelmébe

Értesítjük a marxizmus-leninizmus esti egyetem I. évfolyamának hallgatóit, hogy részükre a második foglalkozást október 21-én, hétfőn délután 6-9-ig az Ady téri egyetem nagy előadótermében tartjuk. A II. és III. évfolyam hallgatóinak a Kálvin téri párházban tartjuk meg a foglalkozást.

A marxizmus-leninizmus esti egyetem vezetősége

Téglák hamuból

A Német Demokratikus Köztársaság »Martin Hof« nevű téglagyárában hamu és mész keverékéből gyártják a téglákat, 8 atmoszféra nyomás alatt és 200 Celsius fok hőségben. Az új típusú téglák ugyanolyan szilárdak, mint az eddigié, s ugyanakkor 50 százalékkal könnyebbek.

Arany János-emlékünnapélyek a megyében

Arany János halálának 75. évfordulója alkalmából az Ismeretterjesztő Társulat és a Hazafias Népfront Vásárhelyen, Makón, Szentesen és Csongrádon emlékünnapélyeket rendez.

A nagy költőről Makón a TIT megyei titkára, Osváth Béla aspiráns emlékezik meg.

radalmárok bármilyen oknál fogva, esetleges kapcsolataik révén kicsúszhatnak abból a kerítő-hálóból, amit november 4-e után a néphatalom kifeszített. Nem lehet egyformán pontot tenni botlásokra, tévedésekre és bűnökre. Mindegyikre csak a maga módján: az igazságnak megfelelően.

Zárjuk le az ügyeket...

Ez olyan dolog, ami egyaránt érdeke az egyénnek és a közösségnek. Ez határozott törekvése pártunknak és államhatalmi szerveinknek. Az éremnek azonban másik oldala is van. Vajon mindenki le akarja-e zárni a múlt évi októberi ügyeket? Az ország határain kívül világosan látjuk, hogy hallani sem akarnak az ügy lezárásáról. S mi van az országhatáron belül? Vagy vonjuk csak még szűkebbre a kört, tekintünk körül a helyszínen, a magunk portáján Szegeden.

Nehéz esztendő van mögöttünk, olyan év, amikor párt-szervezeteinknek, hatóságainknak nem kisebb problémát kellett megoldaniuk, mint egyes emberek okt.-novemberi tetteinek, magatartásának mérlegelését. Sok döntést hoztak az egy év alatt, s azt sem tagadjuk, ezek a döntések nem voltak mindig igazságosak. Többet később korrigálni kellett. Az adminisztratív intézkedéseket sem kísérelte mindig helyes politikai felvilágosító munka, ezért nem is volt mindig megfelelő visszhangjuk. A kisebb hibáktól eltekintve azonban az ellenség elleni harc jó irányba haladt, helyes volt, s eredményre vezetett Szegeden is.

A gyorsan és időben alkalmazott adminisztratív-és politikai csapások az ellenforradalmárok elevenébe vágott. Nem csoda, ha élesen felkiáltanak, kibúvókat keresnek. Visszavonulásra kényszerítettük őket, s mármár teljesen illegálisbá vonultak. Ez a visszavonulás azonban náluk az erők átcsoportosítását, kádereik megvédését igyekezett biztosítani.

A mentési akciók során néhány üzemi, sőt felsőbb állami vezetőket is sikerült megszólaltatni maguk mellett. Mindezt a kialakult új helyzetnek megfelelően kidolgozott taktika szerint cselekedték, s cselekszik még ma is. Komoly küzdelmeket vívtak és vívnak a legális pozíciók megtartásáért, vagy újabb megszerzéséért, s ha ehhez szükséges a kormányzat iránti megértés, odaadás álarcait öltik fel ismét.

Az osztályharc törvényei viszont azt követelik, hogy az ellenforradalmárokkal, a fegyveres provokátorokkal, az ellenforradalom szellemi előkészítőivel és irányítóival szemben keményen járjunk el, a kisemberekkel, a megfélemlítettekkel szemben pedig alkalmazzuk a kommunista humánusmot. Erre tanít bennünket a párt országos értekezlete, ez felel meg pártunk politikájának és ez nem

sérti a becsületes emberek igazságérzetét.

Mig igyekszünk

pon-tot tenni az ügyekre, addig ellenségeink új módszerekkel folytatják harcukat népi hatalmunk ellen. Módszereik nem ismeretlenek előttünk, csak az a baj, hogy több helyen nem fordítanak elég figyelmet rájuk, lebecsülik veszélyességüket. Ezért éledhetnek, s nemritkán eredményeket is érnek el akcióikban. Némelyek annyira vérszemet kaptak, hogy névtelen fenyegető leveleket írhatnak vezetőknél, rémhíreket terjesztenek vagy ahogy a Szegedi Ruhagyárban tették röpdéulákat és különböző feliratokat gyártanak. Olyan is akad már közülük, aki a villamosvasút kocsjában, a bepárázódt ablakra nyilaskereszteseket, sőt még horogkeresztet is rajzolt. Világos, hogy zavart akarnak kelteni az ellenforradalom évfordulója alkalmával. Ezek s a hasonló módszerek, megnyilvánulások célja könnyen felismerhető. De az a módszer, amellyel a pártgatos, s a népi hatalomhoz hű erők között igyekeznek ellentéteket szítani, hogy gyengítsék a szocializmus erőt, már nehezebben ismerhetők fel. Nagy éberségre, s erőteljes harcra van szükség. E harcban mindig tartssuk szemünk

előtt: az ellenség a legválogatosabb módszereket alkalmazza, ezért mi sem alkalmazhatunk sablonos eszközöket. Lebegjen mindig előttünk a figyelmeztető ujj: vigyázzunk nehogy a már eddig elkövetett hibákba essünk. Nem elég csak ártalmatlanná tenni egy-egy ellenforradalmárt, magyarázzuk is meg a tények dokumentálásával, mit vétett, miért kell bünhődnie. Ez azt is jelenti, hogy csak a való tények megállapítása és vizsgálása után szabad cselekedni. Lehet, hogy akkor sincs mindig szükség az adminisztratív rendszabályokra. Lehet, hogy elégségesnek bizonyul egyes esetekben a rémhírtérjesztőkkel, intrikusokkal szemben a leleplezés, a pellengérré állítás, ha azonban kell, az őrizetbevétel is szabad húzódozni.

Pártszervezeteink

feladata, hogy mindennapi jó politikai felvilágosító munkával erősítsék a dolgozók körében az ellenség elleni gyűlöletet. Sorakoztassák fel a tényeket, érvekkel agítájanak. Ezt elhanyagolni, épp úgy nem szabad, mint elmulasztani az ellenség elleni következetes harcot. Egyik s másik elmulasztása is káros következményekkel jár. S ne feledjék: azzal még nem oldottuk meg az ellenforradalmi évforduló előtti ellenség agitáció visszaverését, ha azt mondjuk, amilyen lesz az adjon isten, még olyanabb lesz a fogadjisten...

Nagy Pál

Az új hold üzenete

Az asztalomon, amely mellett naponta bosszankodom a modern töltőtollak vizátersztő képességeire, vagy a cigaretták technikai kivitelezésének jogatékosságára egy ósdi, öreg hamutálca int türelmesen és állhatatosan a megbérlésre. Voltaképpen nem is hamutálca, csak én használom annak, s ósdisága is olyan patinás, hogy ismerőseimre mindig az újdonság erejével hat. Pedig egy egyszerű, törött szélű cseréptálca az egész. Hódmezővásárhely határában került ki a földből, ahova egy ötezer évvel ezelőtti nemzedék napi használati eszközeként, valami előtűnk érthetetlen katasztrófa után kerülhetett. Csonteszközök, néhány kőből pattintott nyílhegy, cseréptűzhelyek társaságában került napfényre, s tanúsodik az alig kétszáz emberöltővel ezelőtti ősrünk életéről.

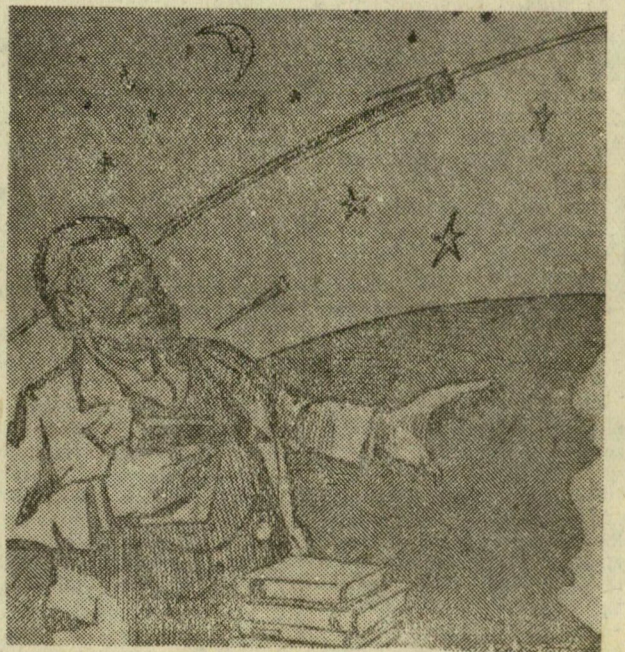
Kétszáz emberöltő! Kétszáz év huszonöt év, hiszen az agyagkumyhóban meghúzódó, szelnek, esőnek, fagygnak kitett, vadállatokkal viaskodó ember átlagos életkora ma sem több a Föld nem egy olyan pontján, ahol az emberek ma is az ötezer évvel ezelőtti színvonalon élnek. Száz évvel ezelőtt sem volt még az emberöltő 25-30 évnél több Európában.

Eltűnődöm az ötezer évvel ezelőtti emberi alkotásról, s valami borzongás szalad végig rajtam. Előttem az újság, benne a mesterséges hold útleírása, tudósok, politikusok, tábornokok és papok nyilatkozata. Ki így magyarázza, ki úgy, a többség örül, néhányan keserű, tehet-

len dühvel és gyűlölettel, fogcsikorgatva nyilatkoznak. A kis hold pedig kering, kering, kilencven perc alatt körülkerüli a Földet, időről időre elhalad fölöttem, rádiójelei átterzennek az ötezer évvel ezelőtti cserép atomjai között is.

Mit üzen ez a száguldo kis gömböcske az emberiségnek? Mit üzent az első kerék, az első nyíl, az első kiöntött bronz- vagy vasdarab, az első megtett méter alig több, mint féle századdal ezelőt az első repülőgépek? Ezek a régi »feltalálások«, a haladás egyes lépései, mindig örömet jelentettek, örömet üzentek. Jelentették és üzenték, hogy megint legyőztük a természet egy hadállását, legyőztünk valamit az évezredek óta bennünk lapuló félelemből, emberségünk ereje, s emberségünk felelőssége is nőtt. A holdacska ugyanazt üzeni. Szinte különös történelmi szimbólum, hogy az emberi történelemnek ezt a legforradalombb technikai lépését, az emberi történelem legnagyobb társadalmi forradalmát végrehajtó nép fiaival valósították meg. Az új hold, az emberiség szférikus támaszpontja nem az imperialista rablőháború támaszpontjaként röpött a világűrbe, hanem a béke holdjaként. A kis hold nemcsak technikai győzelem üzen a ma emberiségének, hanem az emberiség, a haladás, a becsület erőinek nagy növekedését. A »vörös hold« — ahogy Nyugaton félelmükben elnevezték, egy új kor kezdete, s egy új kor győzelmé is.

— ír —

*Az 1860-as években írt Verne Gyula „Utazás a Holdba” című regényét.

Verne Gyula: Csak az időpontban tévedtem